

Katekismus

Indholdsfortegnelse

Forord

spørgsmål nr.

Indledning

Menneskets bestemmelse: At herliggøre og ære Gud 1

Første afsnit

Guds inspirerede Ord: den eneste rettesnor for kristen tro og pligt 2-4

A. De hellige Skrifers tilstrækkelighed 2

B. De hellige Skrifers pålidelighed 3

C. Hovedindholdet i De hellige Skrifter 4

Andet afsnit

Guds evige herlighed og mægtige gerninger: indholdet af den kristne tro 5-41

A. Læren om Gud 5-9

B. Læren om den oprindelige skabelse 10-21

1. Læren om skabelsen 10-11

2. Læren om forsynet 12

3. Læren om synden 13-21

C. Læren om forløsningen fra synden 22-41

1. Fuldførelsen af forløsningen ved Jesus Kristus 22-29

2. Anvendelsen af forløsningen i det kristne liv 30-37

3. Fuldførelsen af forløsningen i den kommende verden 38-41

Tredje afsnit

Guds åbenbarede vilje: indholdet af den kristne pligt 42-114

Introduktion til menneskets pligt 42

A. Guds moralske lov: De ti bud 43-86

Introduktion: Guds moralske lov: vigtighed og sammenfatning 43-44

1. De ti bud overordnet 45-47

2. Udlægning af de ti bud 48-83

3. Overtrædelse af de ti bud 84-86

B. Guds evangelium 87-114

Introduktion: Guds evangeliets vigtighed 87

A. Kravene i Guds evangelium: omvendelse og udholdenhed 88-92

B. Guds evangeliums ydre former: nådemidlerne, Ordet, sakramenterne og bønner 93-114

Forord

Katekese, altså undervisning i den kristne tro ved spørgsmål og svar, har en lang tradition bag sig helt tilbage til oldkirken. Under reformationen på 1500-tallet genoptog både Luther og Calvin denne tradition. Luther udgav sin velkendte *Kleiner Katechismus* i 1529, og Heidelbergkatekismen blev udarbejdet 1562. Den her foreliggende katekismus er en oversættelse og revision af *Westminster Shorter Catechism* (1648), som oprindeligt blev udarbejdet af Westminster Assembly, et kirkemøde sammenkaldt i Westminster Abbey, London 1643. Nogle få spørgsmål og svar er tilføjet denne udgave af katekismen, nemlig spørgsmål og svar nr.3 (fra *A Shorter Catechism – A Baptist Version, 1991*) om Guds Ords autoritet og ufejlbarlighed, nr.41 (fra *Keachs Catechism, 1693*) om de ugudeliges straf, nr.91-92 (fra *Westminster Larger Catechism*) om de troendes udholdenhed og bevarelse til enden og nr.100-102 (fra *Keachs Catechism*) om dåbens forudsætninger og måde.

Det kræver bestemt et stykke arbejde at lære en katekismus, ligesom en stor indsats er påkrævet for at lære den grundlæggende matematik eller at kunne læse. Men det er det værd! Det grundlæggende i den kristne tro må læres. ”Troen kommer... af det, der høres, og det, der høres, kommer i kraft af Kristi ord” (Rom. 10,17). Det er tragisk muligt at have religiøse følelser og missionsiver uden forstand. Vi kan drage over sø og land for at hverve en enkelt proselyt, for blot at opdage at vi har gjort ham fortjent til helvede (Matt. 23,15). Derfor har Gud forordnet, at hans kirke skal udbredes og grundfæstes ved omhyggelig bibelsk forkyndelse og sund undervisning. Vi ”skal holde fast ved lærrens troværdige ord” (Titus 1,8), og vi skal anvende de ord, ”Ånden har lært os” (1. Kor. 2,13). Når vi giver agt på undervisningen og holder fast ved den, vil vi blive til frelse for os selv og for dem, der hører på os, skriver Herrens apostel (1.Tim. 4,16). For så vil Helligånden til sin tid bruge sit Ord og give åndeligt liv og vækst. Oplæring i den kristne tro og i det kristne liv var Jesu afskedsbefaling til sin kirke: ”Lær dem at holde alt det, som jeg har befalet jer.” (Matt. 28,20).

Sp. 1: Hvad er menneskets bestemmelse?

Svar: Menneskets bestemmelse er at herliggøre Gud og glæde sig i ham for evigt.

1 Kor. 10, 31: "Enten I altså spiser eller drikker, eller hvad I end gør, skal I gøre alt til Guds ære!"

Sl. 73, 25-26: "Hvem har jeg ellers i himlen? Hos dig ønsker jeg intet på jorden. Om end min krop og mit hjerte forgår, så er Gud for evigt mit hjertes klippe og min lod."

Sp. 2: Hvilken forskrift har Gud anvist os, så vi kan herliggøre ham og glæde os i ham?

Svar: Guds ord i det gamle og nye testamente er den eneste forskrift, Gud har anvist os, så vi kan herliggøre ham og glæde os i ham.

Ef. 2,20: "I er bygget på apostlenes og profeternes grundvold med Kristus Jesus selv som hovedhjørnesten."

2. Tim. 3,16: "Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed."

1. Joh. 1,3: "Det, som vi set og hørt, forkynnder vi også for jer, for at også I kan have fællesskab med os; og vort fællesskab er med Faderen og med hans Søn, Jesus Kristus."

Sp. 3: Er De hellige Skrifter pålidelige i alt, hvad de siger?

Svar: Det gamle og nye testaments hellige Skrifter er urokkelige og ufejlbarlige i alle dele, da de er udåndet af Gud. De er derfor pålidelige i alt, hvad de siger om historie, videnskab, dogmatik, etik, gudsdyrkelse og alle andre emner.

2. Tim. 3,16: "Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed."

1. Thess. 2,13: "Derfor takker vi også Gud uophørligt. For da I modtog Guds Ord, som I hørte af os, tog I ikke imod det som menneskeord, men som det, det i sandhed er, Guds ord, og det virker i jer, som tror."

Joh. 10,35: "Skriften kan ikke rokkes."

Sp. 4: Hvad lærer De hellige Skrifter først og fremmest?

Svar: De hellige Skrifter lærer først og fremmest, hvad mennesket skal tro om Gud, og hvad Gud kræver af mennesket.

2. Tim. 1,13: "Du skal tage det, du har hørt af mig, som eksempel på sund forkyndelse, i tro og kærlighed ved Kristus Jesus."

2. Tim. 3,16: "Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed."

Mika 6,8: "Menneske, du har fået at vide, hvad der er godt, hvad Herren kræver af dig: Du skal handle retfærdigt, vise trofast kærlighed og årvågent vandre med din Gud."

Sp. 5: Hvordan er Gud?

Svar: Gud er Ånd, uendelig, evig og uforanderlig i sit væsen og i sin visdom, magt, hellighed, retfærdighed, godhed og sandhed.

Joh. 4,24: "Gud er Ånd, og de, som tilbeder ham, skal tilbede i ånd og sandhed."

Job. 11,7: "Kan du finde frem til det dybeste i Gud? Kan du finde ind til det inderste i den Almægtige."

Sl. 90,2: "Fra evighed til evighed er du Gud."

Jak. 1,17: " Fra lysenes Fader, hos hvem der ikke findes forandring eller skiftende skygge."

2. Mos. 3,14: "Gud svarede Moses: "Jeg er den, jeg er!" Og han sagde: "Sådan skal du sige til israelitterne: Jeg Er har sendt mig til jer."

Sl. 147,5: "Vor Herre er stor, mægtig i styrke, hans indsigt er uden mål."

Åben. 4,8: "Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud den Almægtige, han som var og som er og som kommer!"

Åben. 15,4: "Hvem må ikke frygte dig, Herre, og ære dit navn? For du alene er hellig."

2. Mos. 34, 6-7: "Herren, Herren er en barmhjertig og nådig Gud, sen til vrede og rig på troskab og sandhed. Han bevarer troskab i tusind slægtled, tilgiver skyld og overtrædelser og synd; men han lader ikke den skyldige ustraffet."

Sp. 6: Er der mere end én Gud?

Svar: Der er kun én levende og sand Gud.

5. Mos. 6,4: "Hør, Israel! Herren vor Gud, Herren er én."

Jer. 10,10: "Men Herren er den sande Gud, han er den levende Gud og den evige konge."

Sp. 7: Hvor mange personer er der i Guddommen?

Svar: Der er tre personer i Guddommen; Faderen, Sønnen, og Helligånden; disse tre er én Gud, af samme væsen, lige i magt og herlighed.

Matt. 28,19: "Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn."

2. Kor. 13,13: "Herren Jesu Kristi nåde og Guds kærlighed og Helligåndens fællesskab være med jer alle."

Sp. 8: Hvad er Guds rådslutninger?

Svar: Guds rådslutninger er hans evige plan, hvorved han efter sin viljes beslutning har forudbestemt alt, hvad der skal ske, til sin herlighed.

Dan. 4,32: "Jordens indbyggere er for intet at regne. Han handler, som han vil, med himlens hær"

og jordens beboere, ingen kan hindre ham og sige: Hvad er det, du gør?"

Rom. 11,36: "Thi fra ham og ved ham og til ham er alle ting. Ham være ære til evig tid! Amen."

Ef. 1,11: "Vi som var forudbestemt dertil ved Guds beslutning; for han gennemfører alt efter sin viljes forsæt, så at vi kan blive til lov og pris for hans herlighed."

Sp. 9: Hvordan udfører Gud sine rådslutninger?

Svar: Gud udfører sine rådslutninger i skabelsen og i forsynet.

1. Mos. 1,1: "I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden."

Hebr. 11,3: "I tro fatter vi, at verden blev skabt ved Guds ord, så det, vi ser, ikke er blevet til af noget synligt."

1. Mos. 1,31: "Gud så alt, hvad han havde skabt, og han så, hvor godt det var. Så blev det aften, og det blev morgen, den sjette dag."

Sp. 10: Hvad er skabelsen?

Svar: Skabelsen er Guds frembringelse af alle ting af intet ved sit mægtige ord, på syv dage og alt meget godt.

1. Mos. 1,1-31: "I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden..."

Kol. 1,16: "I ham blev alting skabt i himlene og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, magter og myndigheder. Ved ham og til ham er alting skabt."

Hebr. 11,3: "I tro fatter vi, at verden blev skabt ved Guds ord, så det vi ser, ikke er blevet til af noget synligt."

2. Mos. 20,11: "For på seks dage skabte Herren himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer, men på den syvende dag hvilede han. Derfor har Herren velsignet sabbatsdagen og helliget den."

1. Mos. 1,31: "Gud så alt, hvad han havde skabt, og han så, hvor godt det var."

Sp. 11: Hvordan skabte Gud mennesket?

Svar: Gud skabte mennesket som mand og kvinde, i sit billede, med sand erkendelse, retfærdighed og hellighed og med herredømme over alle skabninger.

1. Mos. 1,27: "Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem."

Kol. 3,10: "Og iført jer det nye menneske, som fornyes i sin skabers billede til at have erkendelse."

Ef. 4,24: "Og at I skal fornyes i sind og ånd og iføre jer det nye menneske, skabt i Guds billede med sandhedens retfærdighed og fromhed."

1. Mos. 1,28: "Og Gud velsignede dem og sagde til dem: "Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden!"

Sp. 12: Hvad er forsynet?

Svar: Forsynet er Guds hellige, vise og mægtige beskyttelse og styrelse af alle sine skabninger og af alle deres handlinger.

Sl. 145,17: "Herren er retfærdig på alle sine veje, han er trofast i alle sine gerninger."

Es. 28,29: "Også dette kommer fra Hærskarers Herre, hans råd er underfulde, hans visdom stor."

Hebr. 1,3: "Han bærer alt med sit mægtige ord."

Sl. 103,19: "Herren har grundfæstet sin trone i himlen, han hersker som konge over alle."

Matt. 10,29-31: "Sælges ikke to spurve for en skilling? Og ikke én af dem falder til jorden, uden at jeres fader er med den. Men på jer er selv alle hovedhår talt. Frygt derfor ikke, I er mere værd end mange spurve."

Sp. 13: Hvilket særligt forsyn udøvede Gud imod mennesket i den tilstand, hvori det blev skabt?

Svar: Da Gud skabte mennesket, indgik han en pagt med det om liv på betingelse af fuldkommen lydighed, idet han forbød det at spise af træet til kundskab om godt og ondt under trussel om død.

Gal. 3,12: "Loven derimod siger ikke, at det er af tro, men den siger: "Den, der holder budene, skal leve ved dem."

1. Mos. 2,16-17: "Men Gud Herren gav mennesket den befaling: Du må spise af alle træerne i haven. Men træet til kundskab om godt og ondt må du ikke spise af, for den dag du spiser af det, skal du dø."

Sp. 14: Forblev vore første forældre i den tilstand, hvori de blev skabt?

Svar: Vore første forældre, der var blevet overladt til deres egen frie vilje, faldt fra den tilstand, hvori de blev skabt, ved at synde imod Gud.

1. Mos. 3,11-12: "Gud Herren spurgte: "Har du spist af det træ, jeg forbød dig at spise af?" Adam svarede: "Kvinden, du satte hos mig, gav mig af træet, og så spiste jeg."

Præd. 7,29: "Gud har skabt menneskene enfoldige, men de gør sig alle mulige spekulationer."

Sp. 15: Hvad er synd?

Svar: Synd er enhver mangel på overensstemmelse med Guds lov eller overtrædelse af denne.

1. Joh. 3,4: "Enhver, som gør synden, begår også lovbrud, for synd er lovbrud."

Sp. 16: Ved hvilken synd faldt vore første forældre fra den tilstand, hvori de blev skabt?

Svar: Vore første forældre faldt fra den tilstand, hvori de blev skabt, ved at spise af den forbudte frugt.

1. Mos. 3,6-8: "Kvinden så, at træet var godt at spise af og tiltrækkende at se på, og at det også var godt at få indsigt af, og hun tog af frugten og spiste. Hun gav den også til sin mand, der var hos hende, og han spiste. Da åbnedes deres øjne, og de opdagede, at de var nøgne. Derfor syede de figenblade sammen og bandt dem om livet. Ved aftenstid hørte de Gud Herren gå rundt i haven. Da gemte Adam og hans kvinde sig for Gud Herren mellem havens træer."

Sp. 17: Faldt hele menneskeslægten ved Adams første overtrædelse?

Svar: Den pagt, Gud indgik med Adam, gjaldt ikke bare for ham, men også for hans efterkommere. Ethvert menneske, der nedstammer fra ham ved naturlig forplantning, syndede i ham og faldt med ham ved hans første overtrædelse.

1. Mos. 1,28: "Og Gud velsignede dem og sagde til dem: "Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden."

1. Mos. 2,16-17: "Men Gud Herren gav mennesket den befaling: "Du må spise af alle træerne i haven Men træet til kundskab om godt og ondt må du ikke spise af, for den dag du spiser af det, skal du dø."

Rom. 5,18: "Altså: Ligesom en enkelts fald blev til fordømmelse for alle mennesker."

Sp. 18: Hvilken tilstand medførte faldet for menneskeslægten?

Svar: Faldet medførte en tilstand af synd og elendighed for menneskeslægten.

Rom. 5,12: "Derfor: Synden kom ind i verden ved ét menneske, og ved synden døden, og sådan kom døden til alle mennesker, fordi alle syndede."

Sp. 19: Hvori består den tilstand af syndighed, menneskeslægten faldt i?

Svar: Den tilstand af syndighed, menneskeslægten faldt i, består i skylden ved Adams første synd, manglen på den oprindelige retfærdighed og fordærvelsen af hele menneskets natur, sædvanligvis kaldt arvesynd, samt i alle egentlige overtrædelser, der er resultatet af den.

Rom. 5,19: "For ligesom de mange blev syndere ved det ene menneskes ulydighed."

Rom. 3,10: "Der er ingen retfærdig, ikke en eneste."

Ef. 2,1-3: "Også jer har han gjort levende, jer der var døde i jeres overtrædelser og synder, som I før vandrede i, da I lod jer bestemme af denne verdens tidsalder og af ham, som hersker over luftens rige, den ånd, der stadig virker i ulydighedens børn. Til dem hørte også alle vi engang. I vort køds begær gjorde vi, hvad kødet og sindet ville, og vi var af natur vredens børn ligesom de andre."

Sl. 51,7: "I skyld har jeg været, fra da jeg blev født, i synd, fra min mor undfangede mig."

Matt. 15,19-20: "Thi fra hjertet udgår onde tanker, mord, ægteskabsbrud, utugt, tyveri, falsk vidnesbyrd og bespottelser. Det er det, som gør et menneske urent."

Sp. 20: Hvad er elendigheden ved den tilstand, menneskeslægten faldt i?

Svar: Hele menneskeslægten mistede ved syndefaldet fællesskabet med Gud og er under hans vrede og forbandelse, og derfor er den udsat for al elendighed i dette liv, for døden og for helvedes straf for evigt.

1. Mos. 3,8: "Da gemte Adam og hans kvinde sig for Gud Herren mellem havens træer." v. 24: "Han jog mennesket ud."

Ef. 2,3: "Og vi var af natur vredens børn ligesom de andre."

Rom. 6,23: "Syndens løn er død."

Matt 25,41: "Da skal han også sige til dem ved sin venstre side: "Gå bort fra mig, I forbandede, til den evige ild, som er bestemt for Djævelen og hans engle."

Sp. 21: Har Gud overladt hele menneskeslægten til at gå til grunde i denne tilstand af synd og elendighed?

Svar: Da Gud i sin store nåde fra evighed af har udvalgt nogle til evigt liv, oprettede han en nådepagt for at befri dem fra denne tilstand af synd og elendighed og for at føre dem til frelse ved en forløser.

Ef. 1,4: "For før verden blev grundlagt, har Gud i ham udvalgt os til at stå hellige og uden fejl for hans ansigt i kærlighed."

Rom. 3,21-22: "Men nu er Guds retfærdighed åbenbaret uden lov, bevidnet af loven og profeterne, Guds retfærdighed ved tro på Jesus Kristus for alle, som tror."

Sp. 22: Hvem er Forløser for Guds udvalgte?

Svar: Den eneste Forløser for Guds udvalgte er Herren Jesus Kristus, der som Guds evige Søn blev menneske og således blev og fortsætter med at være Gud og menneske i to adskilte naturer og en person for evigt.

1. Tim. 2,5: "For der er én Gud og én formidler mellem Gud og mennesker, mennesket Kristus Jesus."

Joh. 1,14: "Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed."

Rom. 9,5: "Og fra dem er Kristus kommet som menneske – han, som er over alt og alle, Gud, være lovet til evig tid! Amen."

Kol. 2,9: "For i ham bor hele guddomsfylden i kød og blod."

Hebr. 7,24: "Han har et uforgængeligt præstedømme, fordi han selv er til for evigt."

Sp. 23: Hvordan blev Kristus, Guds Søn, menneske?

Svar: Kristus, Guds Søn, blev menneske ved at iklæde sig et sandt legeme og en virkelig sjæl, idet han blev undfanget ved Helligåndens kraft i Jomfru Marias moderskød og født af hende, dog uden

synd.

Hebr. 2,14: "Siden børnene alle er af kød og blod, måtte han også blive det ligesom de."

Matt. 26,38: "Da sagde han til dem: "Min sjæl er fortvivlet til døden."

Luk. 1,31: "Se, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus." v. 35: "Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn."

Hebr. 7,26: "For sådan en ypperstepræst trængte vi til, en der er hellig, uskyldig, ren, skilt ud fra syndere."

Sp. 24: Hvilke embeder beklæder Kristus som vor Forløser?

Svar: Som vor Forløser beklæder Kristus embederne som profet, præst og konge, både i sin fornædrelse og i sin ophøjelse.

ApG. 3,22: "Moses har jo sagt: "Herren jeres Gud vil lade en profet som mig fremstå for jer, en af jeres egne; ham skal I adlyde i alt, hvad han forkynder for jer."

Hebr. 5,6: "Du er præst for evigt på Melkisedeks vis."

Sl. 2,6: "Jeg har indsat min konge på Zion, mit hellige bjerg!"

Matt. 21,5: "Sig til Zions datter: Se, din konge kommer til dig, sagtmødig, ridende på et æsel og på et trækdyrs føl."

Sp. 25: Hvordan beklæder Kristus embedet som profet?

Svar: Kristus beklæder embedet som profet ved at åbenbare os Guds vilje for vor frelse ved sit Ord og ved sin Ånd.

Joh. 1,18: "Ingen har nogen sinde set Gud; den Enbårne, som selv er Gud, og som er i Faderens favn, han er blevet hans tolk."

Joh. 20,31: "Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds Søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn."

Joh. 14,26: "Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt."

Sp. 26: Hvordan beklæder Kristus embedet som præst?

Svar: Kristus beklæder embedet som præst ved at bringe sig selv én gang for alle som et offer for at tilfredsstille guddommelig retfærdighed og forlige os med Gud samt ved til stadighed at gå i forbøn for os.

Hebr. 9,28: "Sådan er Kristus ofret én gang for at bære manges synder."

Hebr. 2,17: "Derfor måtte han i ét og alt blive som sine brødre for over for Gud at blive en barmhjertig og trofast ypperstepræst, der kunne sone folkets synder."

Hebr. 7,25: "Derfor kan han også helt og fuldt frelse dem, som kommer til Gud ved ham, fordi han altid lever og vil gå i forbøn for dem."

Sp. 27: Hvordan beklæder Kristus embedet som konge?

Svar: Kristus beklæder embedet som konge ved at underlægge sig os, ved at forsvare og regere over os og ved at beherske og besejre alle sine og vore fjender.

ApG. 15,14-15: "Simeon har fortalt, hvordan Gud allerede har sørget for at skaffe sig et folk af hedninger for sit navn. Og det stemmer overens med profeternes ord, sådan som der står skrevet: "Derefter vender jeg tilbage og genopbygger Davids faldne hytte; jeg genrejser det, der er revet ned, og genrejser den."

Sl. 110,3: "Dit folk møder villigt frem på din kampdag."

Es. 33,22: "For Herren er vor dommer, Herren er vor Hersker, Herren er vor konge, han vil frelse os."

ApG. 5,31: "Ham har Gud ophøjet til fyrste og frelser ved sin højre hånd for at give Israel omvendelse og syndsforladelse."

Ef. 1,22: "Alt har han lagt under hans fødder, og han har givet ham som hoved over alle ting til kirken"

1. Kor. 15,25: "For Kristus skal være konge, indtil Gud får lagt alle fjender under hans fødder."

Sp. 28: Hvori bestod Kristi fornedrelse?

Svar: Kristi fornedrelse bestod i, at han blev født, og det i små kår og under loven, tillige i at han udholdt dette livs lidelser og Guds vrede og den forbandede død på korset, samt i at han blev begravet og fortsatte under dødens magt for en tid.

Luk. 2,7: "Og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe."

Gal. 4,4: "Men da tidens fylde kom, sendte Gud sin søn, født af en kvinde, født under loven."

Es. 53,3: "Foragtet og opgivet af mennesker, en lidelsernes mand, kendt med sygdom."

Matt. 27,46: "Og ved den niende time råbte Jesus med høj ryst: "Elí, Elí, lemá sabaktáni?" – det betyder: "Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?"

Fil. 2,8: "Han ydmygede sig og blev lydige indtil døden, ja, døden på et kors."

Matt. 12,40: "For som Jonas var i bugen på havdyret i tre dage og tre nætter, sådan skal Menneskesønnen være i jordens skød i tre dage og tre nætter."

Sp. 29: Hvori består Kristi ophøjelse?

Svar: Kristi ophøjelse består i hans opstandelse fra de døde på den tredje dag, i hans himmelfart, i at han har taget sæde ved Gud Faders højre hånd, og i at han kommer for at dømme verden på den yderste dag.

1. Kor. 15,4: "At han blev begravet, at han opstod på den tredje dag efter Skrifterne."

Mark. 16,19: "Da Herren Jesus havde talt til dem, blev han taget op til himlen, og han satte sig ved Guds højre hånd."

ApG. 17,31: "For han har fastsat en dag, da han vil holde dom over hele verden med retfærdighed ved en mand, som han har bestemt dertil; og det har han gjort troværdigt for alle ved at lade ham opstå fra de døde."

Sp. 30: Hvordan får vi del i den forløsning Kristus købte?

Svar: Vi får del i den forløsning Kristus købte ved Helligånden, som virkningsfuldt anvender den på os.

Tit. 3,5-6: "Han frelste os, ikke fordi vi havde gjort retfærdige gerninger, men fordi han er barmhjertig; det gjorde han ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser."

Joh. 1,12: "Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn."

Sp. 31: Hvordan anvender Helligånden den forløsning Kristus købte på os?

Svar: Helligånden anvender den forløsning Kristus købte på os ved at virke tro i os og derved forene os med Kristus gennem vor kaldelse.

Ef. 2,8: "For af den nåde er I frelst ved tro. Og det skyldes ikke jer selv, gaven er Guds."

Ef. 3,17: "At Kristus ved troen må bo i jeres hjerter."

1. Kor. 1,9: "Trofast er Gud, som kaldte jer til fællesskab med sin søn, Jesus Kristus, vor Herre."

Sp. 32: Hvad er den virkningsfulde kaldelse?

Svar: Den virkningsfulde kaldelse er Gud Helligånds gerning. Han overbeviser os om vor synd og elendighed, oplyser vor forstand til erkendelse af Kristus og fornyr vor vilje, og således overtaler han os og sætter os i stand til at modtage Jesus Kristus, som han frit tilbydes os i evangeliet.

2. Tim. 1,9: "Han frelste os og kaldte os med en hellig kaldelse."

ApG. 2,37: "Da de hørte det, stak det dem i hjertet, og de spurgte Peter og de andre apostle: "Hvad skal vi gøre, brødre?"

ApG. 26,18: "For at åbne deres øjne, så de vender om fra mørke til lys og fra Satans magt til Gud."

Ez. 36,26: "Jeg fjerner stenhjertet fra jeres krop og giver jer et hjerte af kød."

Joh. 6,44: "Ingen kan komme til mig, hvis ikke Faderen, som har sendt mig, drager ham." v.45: "Enhver, som har hørt og lært af Faderen, kommer til mig."

Sp. 33: Hvilke velsignelser får de, der bliver virkningsfuldt kaldet, i dette liv?

Svar: De, der bliver virkningsfuldt kaldet, får i dette liv retfærdiggørelse, barnekår, helliggørelse og adskillige velsignelser, der enten ledsager eller udspringer fra disse.

Rom. 8,30: "Og dem, som han forud har bestemt, har han også kaldet, og dem, han har kaldet, har han også gjort retfærdige, og dem, han har gjort retfærdige, har han også herliggjort."

Ef. 1,5: "I sin gode vilje forudbestemte han os til barnekår hos sig ved Jesus Kristus."

1. Kor. 1,30: "Men ham skyldes det, at I er i Kristus Jesus, som er blevet visdom for os fra Gud, både retfærdighed og helligelse og forløsning."

Sp. 34: Hvad er retfærdiggørelse?

Svar: Retfærdiggørelse er Guds frie, nådige handling, hvori han tilgiver os alle vor synder og godtager os som retfærdige for sit ansigt, alene på grundlag af Kristi retfærdighed tilregnet os og modtaget ved troen alene.

Ef. 1,7: "I ham har vi forløsning ved hans blod, tilgivelse for vor synder ved Guds rige nåde."

2. Kor. 5,21: "Ham, der ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham."

Rom. 5,19: "For ligesom de mange blev syndere ved det ene menneskes ulydighed, sådan skal også de mange blive retfærdige ved én enestes lydighed."

Gal. 2,16: "Men fordi vi ved, at et menneske ikke gøres retfærdigt af lovgerninger, men kun ved tro på Jesus Kristus, har også vi sat vores lid til Kristus Jesus for at gøres retfærdige af tro på Kristus og ikke af lovgerninger."

Fil. 3,9: "Og findes i ham, ikke med min egen retfærdighed, den fra loven, men med den, der fås ved troen på Kristus, retfærdigheden fra Gud grundet på troen."

Sp. 35: Hvad er barnekår?

Svar: Barnekår er Guds frie, nådige handling, hvori han antager os som sine børn og giver os ret til alle de privilegier, hans børn har.

1. Joh. 3,1: "Se, hvor stor kærlighed Faderen har vist os, at vi kaldes Guds børn, og vi er det!"

Joh. 1,12: "Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn."

Rom. 8,17: "Men når vi er børn, er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger."

Sp. 36: Hvad er helliggørelse?

Svar: Helliggørelse er Guds frie, nådige gerning, hvorved han fornyer hele vort nye menneske efter sit billede og gør os mere og mere i stand til at døde synden og leve for retfærdigheden.

2. Thess. 2,13: "Gud udvalgte jer som en førstegrøde til frelse ved Åndens helligelse og ved tro på sandheden."

Ef. 4,24.: "Og at I skal fornyes i sind og ånd og iføre jer det nye menneske, skabt i Guds billede med sandhedens retfærdighed og fromhed."

Rom. 8,1: "Så er der da nu ingen fordømmelse for dem, som er i Kristus Jesus." v. 4: "som ikke lever i lydighed mod kødet, men i lydighed mod Ånden."

Sp. 37: Hvilke velsignelser ledsager eller udspringer i dette liv fra retfærdiggørelse, barnekår og helliggørelse?

Svar: De velsignelser, som i dette liv ledsager eller udspringer fra retfærdiggørelse, adoption og helliggørelse, er vished om Guds kærlighed, en god samvittighed, glæde i Helligånden, vækst i nåde og udholdenhed i nåde til enden.

Rom. 5,1-2: "Da vi nu er blevet gjort retfærdige af tro, har vi fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus. Ved ham har vi i troen fået adgang til den nåde, som vi står i, og vi er stolte af håbet om Guds herlighed." v. 5: "Og det håb gør ikke til skammer, for Guds kærlighed er udgydt i vores hjerter ved Helligånden, som er givet os."

Ordsp. 4,18: "Retfærdiges sti er som lysskæret, der bliver lysere, til dagen er på sit højeste."

1. Joh. 5,13: "Dette har jeg skrevet til jer, der tror på Guds søns navn, for at I skal vide, at I har evigt liv."

Sp. 38: Hvilke velsignelser modtager de troende af Kristus ved døden?

Svar: De troendes sjæle bliver ved døden fuldendt i hellighed og går strakt ind i herligheden, og deres legemer, der forsat er forenede med Kristus, hviler i graven indtil opstandelsen.

Hebr. 12,23: "Til deres ånder, som er retfærdige og har nået målet."

Fil. 1,23: "Jeg længes efter at bryde op og være sammen med Kristus, for det er langt det bedste."

1. Thess. 4,14: "Gud vil også ved Jesus føre de hensovede sammen med ham."

Es. 57,2: "De går ind til freden, de hviler på deres leje, de der fulgte den rette vej."

Job 19,26: "Når mit kød er tæret bort, skal jeg skue Gud."

Sp. 39: Hvad skal der ske med de ugudelige ved døden?

Svar: De ugudeliges sjæle bliver ved døden kastet i helvedets pinsler, og deres legemer ligger i graven indtil opstandelsen og dommen på den store dag.

Luk. 16,23-24: "Da han slog øjnene op i dødsriget, hvor han pintes, ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans skød. Fader Abraham! råbte han, forbarm dig over mig og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og læske min tunge, for jeg pines i disse luer."

ApG. 24,15: "Jeg har det samme håb til Gud som de: at der skal komme en opstandelse af både retfærdige og uretfærdige."

Joh. 5,28-29: "I skal ikke undre jer over dette, for den time kommer, da alle de, der er i gravene, skal høre hans røst og gå ud af dem – de, der har øvet det gode, for at opstå til liv, men de, der har

gjort det onde, for at opstå til dom.”

2. Peter. 2,9: ”Herren formår at fri de gudfrygtige fra fristelse, men at holde de uretfærdige i forvaring til straffen på dommens dag.”

Sp. 40: Hvilke velsignelser modtager de troende af Kristus ved opstandelsen?

Svar: Ved opstandelsen, hvor de troende bliver oprejst i herlighed, skal de åbent blive anerkendt og frikendt på dommedag, og de skal glæde sig i Gud i al evighed.

1. Kor. 15,43: ”Hvad der bliver sået i vanære, opstår i herlighed.”

Matt. 10,32: ”Enhver, som kendes ved mig over for mennesker, vil jeg også kendes ved over for min fader, som er i himlene.”

1. Joh. 3,2: ”Vi ved, at når han åbenbares, skal vi blive ligesom han, for vi skal se ham, som han er.”

1. Thess. 4,17: ”Og så skal vi altid være sammen med Herren.

Sp. 41: Hvad skal der ske med de ugudelige på dommedag?

Svar: På dommedag, hvor de ugudelige bliver oprejst i vanære, skal de blive idømt en ubeskrivelig lidelse på legeme og sjæl i helvede sammen med djævelen og hans engel i al evighed.

Joh. 5,28-29: ”I skal ikke undre jer over dette, for den time kommer, da alle de, der er i gravene, skal høre hans røst og gå ud af dem – de, der har øvet det gode, for at opstå til liv, men de, der har gjort det onde, for at opstå til dom.”

Dan. 12,2: ”Mange af dem, der sover i jorden skal vågne, nogle til evigt liv, andre til forhånelse, til evig afsky”.

2. Thess.1,8-9: ”Med flammende ild og bringer straf over dem, der ikke kender Gud og ikke er lydige mod evangeliet om vor Herre Jesus. De skal straffes med evig undergang fjernt fra Herrens ansigt og fra hans herlighed og magt.”

Matt. 13,49-50: ”Således skal det gå ved verdens ende: Englene skal gå ud og skille de onde fra de retfærdige og kaste dem i ovnen med ild. Dér skal der være gråd og tænderskæren.”

Åben. 14,10-11: ”Han skal drikke Guds harmes vin, skænket ufortyndet i hans vredes bæger; og han skal pines i ild og svovl for øjnene af de hellige engle og Lammet. Og røgen fra deres pinsler stiger op i evighedernes evigheder, og de har ingen hvile, hverken dag eller nat, de der tilbeder dyret og dets billede eller tager dets navn som mærke.”

Sp. 42: Hvad kræver Gud af mennesket?

Svar: Gud kræver lydighed imod sin åbenbarede vilje af mennesket.

Mika 6,8: ”Menneske, du har fået af vide, hvad der er godt, hvad Herren kræver af dig: Du skal handle retfærdigt, vise trofast kærlighed og årvågent vandre med din Gud.”

Sp. 43: Hvad åbenbarede Gud i begyndelsen som forskrift for menneskets lydighed?

Svar: Som forskrift for menneskets lydighed åbenbarede Gud i begyndelsen den moralske lov.

Rom. 2,14-15: "For når hedningerne, der ikke har loven, af naturen gør, hvad loven siger, så er de, uden at have en lov, deres egen lov. De viser, at de har den gerning, som loven kræver, skrevet i deres hjerte."

Sp. 44: Hvor er den moralske lov kort sammenfattet?

Svar: Den moralske lov er kort sammenfattet i de ti bud.

5. Mos. 10,4: "Herren skrev det samme på tavlerne som før, de ti bud, han havde talt til jer på bjerget inde fra ilden, den dag I var forsamlet."

Matt. 19,17: "Men vil du gå ind til livet, så hold budene!"

Sp. 45: Hvad er hovedindholdet af de ti bud?

Svar: Hovedindholdet af de ti bud er at elske Herren vor Gud af hele vort hjerte, af hele vor sjæl, af hele vor styrke og af hele vort sind og vor næste som os selv.

Matt. 22,37-40: "Han sagde til ham: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: Du skal elske din næste som dig selv." På disse to bud hviler hele loven og profeterne."

Sp. 46: Hvad er forordet til de ti bud?

Svar: Forordet til de ti bud er: *Jeg er Herren din Gud, som førte dig ud af Ægypten, af trællehuset.*

Sp. 47: Hvad lærer forordet til de ti bud os?

Svar: Forordet til de ti bud lærer os, at vi er forpligtet til at holde alle Guds bud, fordi han er Herren vor Gud og Forløser.

5. Mos. 11,1: "Du skal elske Herren din Gud og holde hans bud, hans love, hans retsregler og hans befalinger alle dage."

Luk. 1,74-75: "At fri os fra vore fjenders hånd og give os at tjene ham uden frygt i fromhed og retfærdighed for han åsyn alle vore dage."

Sp. 48: Hvad er det første bud?

Svar: Det første bud er: *Du må ikke have andre guder end mig.*

2. Mos. 20,3: "Du må ikke have andre guder end mig."

Sp. 49: Hvad kræver det første bud?

Svar: Det første bud kræver, at vi skal kende og bekende Gud som den eneste sande Gud og vor Gud og derfor tilbede og herliggøre ham.

1. Krøn. 28,9: "Og du, min søn Salomo, kend din fars Gud."

5. Mos. 26,17: *"Du har i dag erklæret, at Herren skal være din Gud, og at du vil vandre ad hans veje, holde hans love og befalinger og retsregler og adlyde ham."*

Matt. 4,10: *"Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene."*

Sp. 50: Hvad forbyder det første bud?

Svar: Det første bud forbyder fornægtelse eller manglende tilbedelse og helliggørelse af den sande Gud som Gud og som vor Gud samt tilbedelse og herliggørelse af nogen anden.

Sl. 14,1: *"Tåberne siger ved sig selv: "Gud er ikke til!"*

Rom. 1,20-21: *"De har altså ingen undskyldning. For de kendte Gud, og alligevel ærede og takkede de ham ikke som Gud."*

Sl. 81,12: *"Men mit folk ville ikke adlyde mig, Israel ville ikke vide af mig."*

Rom. 1,25: *"De udskiftede Guds sandhed med løgnen og dyrkede og tjente skabningen i stedet for skaberen – han være lovet til evig tid! Amen."*

Sp. 51: Hvad er det andet bud?

Svar: Det andet bud er: *Du må ikke gøre dig noget gudebillede i form af noget som helst oppe i himlen eller nede på jorden eller i vandet under jorden. Du må ikke tilbede dem og dyrke dem, for jeg, Herren din Gud, er en lidenskabelig Gud. Jeg straffer fædres skyld på børn, børnebørn og oldebørn af dem, der hader mig; men dem, der elsker mig og holder mine befalinger, vil jeg vise godhed i tusind slægtled.*

Sp. 52: Hvad kræver det andet bud?

Svar: Det andet bud kræver, at vi modtager, overholder og helligholder hele den religiøse tilbedelse og alle de ordninger, Gud har forordnet i sit ord.

5. Mos. 32,46: *"I skal lægge jer alle de ord på sinde, som jeg i dag indskærper jer; I skal befale jeres sønner omhyggeligt at følge alle ordene i denne lov."*

Matt. 28,20: *"Idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer."*

5. Mos.13,1: *"Alt det, jeg befaler jer, skal I omhyggeligt gøre. Du må ikke føje noget til og heller ikke trække noget fra."*

Sp. 53: Hvad forbyder det andet bud?

Svar: Det andet bud forbyder tilbedelsen af Gud ved hjælp af billeder eller på nogen anden måde ikke forordnet i Ordet.

5. Mos. 4,15-16: *"Men tag jer godt i agt! I så ikke nogen skikkelse, den dag Herren talte til jer på Horeb inde fra ilden. Gør derfor ikke noget så ødelæggende som at lave jer gudestatuer i nogen som helst form."*

Kol. 2,23: *"Det går for at være visdom med selvvalgt gudsdyrkelse, falsk ydmyghed og*

skånselsløshed mod legemet, men det har ikke nogen værdi, det tjener kun til kødelig tilfredsstillelse.”

Sp. 54: Hvilke begrundelser er knyttet til det andet bud?

Svar: Begrundelserne knyttet til det andet bud er Guds herredømme over os, hans ejendomsret over os og den nidkærhed han har for sin tilbedelse.

Sl. 95, 2-3: ”Lad os træde frem for ham med takkesang, bryde ud i lovsang til ham. For Herren er en stor Gud, en mægtig konge over alle guder.”

2. Mos. 34,14: ”Du må ikke tilbede nogen anden gud ”Lidenskabelig” er Herrens navn, for han er en lidenskabelig Gud.”

Sp. 55: Hvad er det tredje bud?

Svar: Det tredje bud er: *Du må ikke bruge Herren din Guds navn til løgn, for Herren vil aldrig lade den ustraffet, der bruger hans navn til løgn.*

Sp. 56: Hvad kræver det tredje bud?

Det tredje bud kræver en hellig og ærbødig brug af Guds navne, titler, egenskaber, anordninger, Ord og gerninger.

Sl. 29,2: ”Vis Herrens navn ære.”

Åben. 15,3-4: ”Store og underfulde er dine gerninger, du Herre, Gud, Almægtige, retfærdige og sande er dine veje, du folkenes konge. Hvem må ikke frygte dig, Herre, og ære dit navn?”

Præd. 4,17: ”Vogt din fod, når du går til Guds hus. Det er bedre at gå derhen for at høre end for at bringe offer, som tåberne gør, for de forstår ikke andet end at volde ondt.”

Sl. 138,2: ”Jeg kaster mig ned i dit hellige tempel og priser dit navn for din godhed og troskab, for du har gjort dit ord stort over hele din himmel.”

Job. 36,24: ”Glem ikke at lovprise hans værk.”

Sp. 57: Hvad forbyder det tredje bud?

Svar: Det tredje bud forbyder al bespottelse og misbrug af de ting, hvorved Gud gør sig selv kendt.

Mal. 2,2: ”Hvis I ikke adlyder og ikke lægger jer på sinde at give mit navn ære, siger Hærskarers Herre, sender jeg forbandelse over jer.”

Sp. 58: Hvilken begrundelse er knyttet til det tredje bud?

Svar: Begrundelsen knyttet til det tredje bud er, at selv om dette buds overtrædere slipper for menneskers straf, vil Herren vor Gud ikke tillade dem at undslippe fra hans retfærdige dom.

5. Mos. 28,58-59: ”Hvis du ikke omhyggeligt følger alle denne lovs ord, som står skrevet i denne bog, og frygter det herlige og frygtindgydende navn Jahve, din Gud, så vil Herren ramme dig og

din slægt.”

Sp. 59: Hvad er det fjerde bud?

Svar: Det fjerde bud er: *Husk sabbatsdagen og hold den hellig. I seks dage må du arbejde og gøre alt, hvad du skal; men den syvende dag er sabbat for Herren din Gud. Da må du ikke gøre noget som helst arbejde, hverken du selv eller din søn eller din datter, din træl eller trælkvinde eller dine husdyr, og heller ikke den fremmede i dine byer. For på seks dage skabte Herren himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer, men på den syvende dag hvilede han. Derfor har Herren velsignet sabbatsdagen og helliget den.*

Sp. 60: Hvad kræver det fjerde bud?

Svar: Det fjerde bud kræver helligholdelse for Gud af sådanne tider, som han forordnet i sit ord; nærmere udtrykt hver syvende hele dag som en hellig sabbat for Herren.

3. Mos. 19,30: ”I skal holde mine sabbatter, og I skal nære ærefrygt for min helligdom. Jeg er Herren!”

5. Mos. 5,12: ”Giv agt på sabbatdagen og hold den hellig, sådan som Herren din Gud har befalet dig.”

Sp. 61: Hvilken dag blandt de syv har Gud forordnet som den ugentlige sabbat?

Svar: Fra verdens begyndelse til Kristi opstandelse har Gud forordnet ugens syvende dag som den ugentlige sabbat; efter Kristi opstandelse og indtil verdens ende har han forordnet den første i ugen som den kristne sabbat.

1. Mos. 2,3: ”Gud velsignede den syvende dag og helligede den, for på den syvende dag hvilede han efter alt det arbejde, han havde udført, da han skabte.”

ApG. 20,7: ”Den første dag i ugen var vi samlet for at bryde brødet. Paulus førte samtaler med dem.”

Åben. 1,10: ”På Herrens dag blev jeg grebet af Ånden.”

Sp. 62: Hvordan bør sabbatten helligholdes?

Svar: Sabbatten bør helligholdes ved en hellig hvile hele dagen, selv fra sådan verdslig beskæftigelse og adspredelse som er lovlige på andre dage, samt ved at bruge hele tiden til offentlig og privat tilbedelse af Gud, på nær den tid som skal bruges til nødvendige og gode gerninger.

3. Mos. 23,3: ”Seks dage må der udføres arbejde, men på den syvende dag skal der være fuldstændig hvile med hellig festforsamling. Da må I ikke udføre noget arbejde, det er sabbat for Herren, overalt hvor I bor.”

Sl. 92,1-2: ”En salme. En sang på sabbatdagen. Det er godt at takke Herren og at lovsynge dit navn, du den Højeste, at forkynde din godhed om morgenen og din trofasthed om natten.”

Matt. 12, 11-12: ”Hvem af jer, der har et får, ville ikke gribe fat i det og trække det op, hvis det faldt i grøften på en sabbat? Et menneske er dog meget mere værd end et får. Derfor er det tilladt at gøre noget godt på en sabbat.”

Sp. 63: Hvad forbyder det fjerde bud?

Svar: Det fjerde bud forbyder unndladelse eller den ligegyldige udførelse af de krævede pligter, samt vanhelligelse af dagen ved dovenskab eller egentlige synder, eller ved unødvendige tanker, ord eller gerninger angående vor verdslige beskæftigelse eller adspredelse.

Mal. 1,13: "Og I siger: 'Hvilket besvær' og blæser på det, siger Hærskarers Herre. I kommer med stjalne dyr og med de halte og syge og bringer dem som offergaver. Skulle jeg tage imod det fra jer? siger Herren."

Ez. 23,38: "På denne dag gør de min helligdom uren, og de vanhelliger min sabbatter."

Es. 58,13: "Hvis du tager dig i vare på sabbatten og ikke driver handel på min hellige dag, hvis du kalder sabbatten frydefuld og Herrens hellige dag ærværdig, hvis du ærer den ved ikke at gøre, som du plejer, drive handel og træffe aftaler."

Sp. 64: Hvilke begrundelser er knyttet til det fjerde bud?

Svar: Begrundelserne knyttet til det fjerde bud er, at Gud har overladt os seks dage om ugen til vort eget arbejde, at han har en særlig ret til den syvende dag, hans eget eksempel og hans velsignelse af sabbatsdagen.

2. Mos. 31,15: "I seks dage må der udføres arbejde, men på den syvende dag skal der være fuldstændig hvile; den er hellig for Herren."

3. Mos. 23,3: "Da må I ikke udføre noget arbejde, det er sabbat for Herren, overalt hvor I bor."

2. Mos. 31,17: "Den er et tegn mellem mig og israelitterne til evig tid; for på seks dage skabte Herren himlen og jorden, men på den syvende dag hvilede han og pustede ud."

1. Mos. 2,3: "Gud velsignede den syvende dag og helligede den."

Sp. 65: Hvad er det femte bud?

Svar: Det femte bud er: *Ær din far og din mor, for at du må få et langt liv på den jord, Herren din Gud vil give dig.*

Sp. 66: Hvad kræver det femte bud?

Svar: Det femte bud kræver, at den ære bliver bevaret og de pligter udført, som tilhører enhver i deres respektive positioner og relationer, som overordnet, underordnet eller ligestillede.

Ef. 5,21-22: "I skal underordne jer under hinanden i ærefrygt for Kristus, I hustruer under jeres mænd som under Herren."

Ef. 6,1: Børn, adlyd jeres forældre i Herren; for det er ret og rigtigt." v. 5: "Slaver, adlyd jeres jordiske herrer."

Rom. 13,1: "Alle skal underordne sig under de myndigheder, som står over dem."

Ef. 6,9: "Og I, som er herrer, optræd på samme måde over for dem; lad være med at true. I ved jo, at de og I har den samme Herre i himlene, og han gør ikke forskel på nogen."

Rom. 12,10: "Vær hinanden hengivne i broderkærlighed, kappes om at vise hinanden agtelse."

Sp. 67: Hvad forbyder det femte bud?

Svar: Det femte bud forbyder forsømmelse eller oprør imod den ære og pligt, som tilhører enhver i deres respektive positioner og relationer.

Rom. 13,7-8: "Giv alle, hvad I skylder dem; den, der har krav på skat, skat; den, der har krav på told, told; den, I skylder frygt, frygt; den I skylder ære, ære. Vær ingen nogen andet skyldig end at elske hinanden."

Sp. 68: Hvilke begrundelser er knyttet til det femte bud?

Svar: Begrundelsen for det femte bud er løftet om et langt liv og velstand (så langt som det vil tjene til Guds ære og deres eget bedste) for alle, som holder dette bud.

Ef. 6,2-3: "Ær din far og din mor!" Det er det første bud, der er knyttet et løfte til: "for at det må gå dig godt, og du må få et langt liv på jorden."

Sp. 69: Hvad er det sjette bud?

Svar: Det sjette bud er: *Du må ikke begå drab.*

Sp. 70: Hvad kræver det sjette bud?

Svar: Det sjette bud kræver al lovlig bestræbelse efter at bevare vort eget og andres liv.

Ef. 5,28-29: "Sådan bør også mændene elske deres hustruer som deres eget legeme. Den, der elsker sin hustru, elsker sig selv. Ingen hader jo sin egen krop, men nærer og plejer den, som Kristus gør med kirken."

Sl. 82,3-4: "Skaf de svage og faderløse deres ret, frikend de hjælpeløse og arme, udfri de svage og fattige, red dem fra de ugudeliges magt."

Job 29,13: "Folk, der var at gå til grunde, takkede mig. Jeg skabte jubel i enkers hjerte."

Sp 71: Hvad forbyder det sjette bud?

Svar: Det sjette bud forbyder selvmord, uretfærdigt drab af vor næste, og hvad som helst der stiler imod det.

ApG. 16,28: "Men Paulus råbte højt: "Gør ikke en ulykke på dig selv."

I. Mos. 9,6: "Den, der udgyder menneskets blod, skal få sit blod udgydt af mennesker. For i sit billede skabte Gud mennesket."

Ordsp. 24,11-12: "Red dem, der føres til døden, og dem, der vakler til retterstedet, skån dem dog! Du siger: "Vi kender jo ikke den mand"; men mon ikke han, der prøver hjerterne, har indsigt?"

Sp. 72: Hvad er det syvende bud?

Svar: Det syvende bud er: *Du må ikke bryde et ægteskab.*

Sp. 73: Hvad kræver det syvende bud?

Svar: Det syvende bud kræver bevarelse af vor egen og vor næstes renhed i hjerte, tale og opførsel.

1. Thess. 4,4: "I skal sørge for hver især at have jeres hustru i hellighed og ære."

Ef. 5,11-12: "Og tag ikke del i mørkets frugtesløse gerninger, men afslør dem. For man skammer sig ved blot at nævne, hvad de gør i det skjulte."

2. Tim. 2,22: "Sky de ungdommelige tilbøjeligheder, og stræb efter retfærdighed, tro, kærlighed og fred sammen med dem, der påkalder Herren af et rent hjerte."

Kol. 4,6: "Jeres tale skal altid være venlig, krydret med salt."

1. Pet. 3,2: "Når de får syn for jeres rene, gudfrygtige liv."

Sp. 74: Hvad forbyder det syvende bud?

Svar: Det syvende bud forbyder alle urene tanker, ord og handlinger.

Matt. 5,28: "Men jeg siger jer: Enhver, som kaster et lystent blik på en andens hustru, har allerede begået ægteskabsbrud med hende i sit hjerte."

Ef. 5,4: "Heller ikke skamløshed og tåbelig snak eller overfladisk vid; det passer sig ikke."

Ef. 5,3: "Men utugt og al slags urenhed og griskhed må end ikke nævnes iblandt jer."

Sp. 75: Hvad er det ottende bud?

Svar: Det ottende bud er: *Du må ikke sjæle.*

Sp. 76: Hvad kræver det ottende bud?

Svar: Det ottende bud kræver den lovlige tilvejebringelse og forbedring af vor egen og andres rigdom og levevilkår.

Rom. 12,17: "Tænk på, hvad der er rigtigt over for alle mennesker."

Ordsp. 27,23: "Hold dig underrettet om dit småkvægs tilstand, vær opmærksom på dine hjerde."

3. Mos. 25,35: "Når det går dårligt for din landsmand, og han ikke kan klare sig, skal du understøtte ham."

Fil. 2,4: "Tænk ikke hver især på jeres eget, men tænk alle også på de andres vel."

Sp. 77: Hvad forbyder det ottende bud?

Svar: Det ottende bud forbyder alt som uretfærdigt hæmmer vor egen eller andres rigdom og levevilkår.

1. Tim. 5,8: "Den, som ikke sørger for sine egne, og særligt for sin egen husstand, har fornægtet troen og er værre end en vantro."

Ordsp. 28,19: "Den, der dyrker sin jord, kan spise sig mæt, den, der forfølger tomme mål, mættes med armod."

Ordsp. 21,6: "At skaffe sig skatte ved løgnagtig tunge er en luftig tomhed for dem, der iler mod døden."

Job 20,18-19: "Han kan ikke glæde sig over sit rige udbytte; for han har knust de svage og svigtet dem, han har røvet huse, men kommer ikke til at bygge på dem."

Sp. 78: Hvad er det niende bud?

Svar: Det niende bud er: *Du må ikke vidne falsk mod din næste.*

Sp. 79: Hvad kræver det niende bud?

Svar: Det niende bud kræver opretholdelse og styrkelse af sandhed mand og mand imellem og af vort eget og vor næstes gode ry, specielt ved vidneafleggelse.

Zak. 8,16: "Tal sandhed med hinanden!"

1. Pet. 3,15-16: "I skal altid være rede til forsvar over for enhver, der kræver jer til regnskab for det håb, I har, men I skal gøre det med sagtomdighed og gudsfrygt og med en god samvittighed, for at de, der håner jeres gode livsførelse i Kristus, må blive gjort til skamme, når de bagtaler jer."

ApG. 25,10: "Paulus svarede: "Jeg hører under kejserens domstol. Dér bør jeg dømmes. Jøderne har jeg ikke forbrudt mig imod."

3. Joh. 12: "Demetrios har fået et godt vidnesbyrd af alle, ja, af sandheden selv; vi giver ham samme vidnesbyrd."

Ordsp. 14,5: "Et troværdigt vidne lyver ikke." v. 25: "Et sanddru vidne redder liv."

Sp. 80: Hvad forbyder det niende bud?

Svar: Det niende bud forbyder alt, som er skadeligt for sandheden, eller for vort eget eller vor næstes gode ry.

Rom. 3,13: "Med deres tunge taler de sving."

Job 27,5: "Jeg giver jer aldrig ret, til min død fastholder jeg min uskyld."

Sl. 15,3: "Den som ikke løber med sladder, ikke skader sin næste og ikke bringer skam over sin nærmeste."

Sp. 81: Hvad er det tiende bud?

Svar: Det tiende bud er: *Du må ikke begære din næstes hus. Du må ikke begære din næstes hustru, hans træl eller trælkvinde, hans okse eller æsel eller noget som helst af din næstes ejendom.*

Sp. 82: Hvad kræver det tiende bud?

Svar: Det tiende bud kræver fuld tilfredshed med vore egne kår samt en retfærdig og barmhjertig indstilling til vor næste og alt, der er hans.

Hebr. 13,5: "Lad ikke kærlighed til penge bestemme jeres adfærd, men stil jer tilfreds med det, I har."

Rom. 12,15: "Glæd jer med de glade, græd med de grædende."

1. Kor. 13,4-6: "Kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild, den misunder ikke, kærligheden praler ikke, bilder sig ikke noget ind. Den gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, hidser sig ikke op, bærer ikke nag. Den finder ikke sin glæde i uretten, men glæder sig ved sandheden."

Sp. 83: Hvad forbyder det tiende bud?

Svar: Det tiende bud forbyder al utilfredshed med vor egne kår, misundelse eller ærgrelse over vor næstes lykke og alt ondt begær efter det, der tilhører vor næste.

1. Kor. 10,10: "Giv heller ikke ondt af jer, sådan som nogle af dem gjorde det, og de blev dræbt af dødsenglen."

Gal. 5,26: "Lad os ikke bilde os noget ind, lad os ikke tirre og misunde hinanden."

Kol. 3,5: "Så lad da det jordiske i jer dø: utugt, urenhed, lidenskaber og onde lyster, og griskhed, for det er afgudsdyrkelse."

Sp. 84: Er noget menneske i stand til fuldkomment at holde Guds bud?

Svar: Intet menneske er efter faldet i stand til i dette liv fuldkomment at holde Guds bud, men bryder dem dagligt i tanke, ord og handling.

Præd. 7,20: "Intet menneske på jorden er så retfærdigt, at han kun gør det gode og aldrig synder."

1. Mos. 8,21: "Som kun vil det onde fra ungdommen af."

Jak. 3,8: "Men tungen kan intet menneske tæmme, den er ustandselig på færde med sin ondskab og fuld af dødbringende gift."

Jak. 3,2: "Alle begår vi mange fejl."

Sp. 85: Er alle overtrædelser af loven lige afskyelige?

Svar: Nogle synder er i sig selv og på grund af visse forværende omstændigheder mere afskyelige i Guds øjne end andre.

Joh. 19,11: "Derfor har han, der udleverede mig til dig, større synd."

Sp. 86: Hvad fortjener enhver synd?

Svar: Enhver synd fortjener Guds vrede og forbandelse både i dette liv og i det næste.

Gal. 3,10: "Forbandet være enhver, som ikke bliver ved alt det, som står skrevet i lovbogen, og følger det."

Matt. 25,41: "Da skal han også sige til dem ved sin venstre side: "Gå bort fra mig, I forbandede, til den evige ild, som er bestemt for Djævelen og hans engle."

Sp. 87: Hvilken udvej har Gud åbenbaret for syndere, så de kan undgå hans vrede og forbandelse på grund af deres synd?

Svar: Gud har for syndere åbenbaret evangeliet om hans Søn Jesus Kristus som den eneste vej til frelse fra deres synd.

Rom. 1,16: "For jeg skammer mig ikke ved evangeliet; det er Guds kraft til frelse for enhver, som tror, både for jøde, først, og for græker."

ApG. 4,12: "Og der er ikke frelse i nogen anden, ja, der er ikke givet mennesker noget andet navn under himlen, som vi kan blive frelst ved."

Sp. 88: Hvad kræver Gud i evangeliet af syndere, for at de kan blive frelst?

Svar: Gud kræver i evangeliet, at syndere skal have tro på Herren Jesus Kristus og omvendelse til liv, så de kan undgå hans vrede på grund af deres synd og blive frelst.

ApG. 20,21: "Både for jøder og grækere har jeg vidnet om omvendelsen til Gud og om troen på vor Herre Jesus."

Sp. 89: Hvad er tro på Jesus?

Svar: Tro på Jesus Kristus er en frelsende nåde, hvorved vi modtager ham og forlader os på ham alene for frelse, således som han tilbydes os i evangeliet.

Hebr. 10,39: "Men vi hører ikke til dem, der viger tilbage, så vi fortæbes, men til dem, der tror, så vore sjæle frelses."

Joh. 1,12: "Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem der tror på hans navn."

Fil. 3,9: "Og findes i ham, ikke med min egen retfærdighed, den fra loven, men med den, der fås ved troen på Kristus, retfærdigheden fra Gud grundet på troen."

Es. 33,22: "For Herren er vor dommer, Herren er vor hersker, Herren er vor konge, han vil frelse os."

Sp. 90: Hvad er omvendelse til liv?

Svar: Omvendelse til liv er en frelsende nåde, hvorved en synder gennem en sand erkendelse af sin

synd og modtagelse af Guds nåde i Kristus, med sorg over og had til sin synd, vender sig fra den til Gud med beslutning om og bestræbelse efter ny lydighed.

ApG. 11,18: "Så har Gud da også givet hedningerne omvendelsen til livet."

ApG. 2,37: "Da de hørte det, stak det dem i hjertet, og de spurgte Peter og de andre apostle: "Hvad skal vi gøre, brødre?"

Joel 2,13: "Sønderriv jeres hjerte og ikke jeres klæder, vend om til Herren jeres Gud! For han er nådig og barmhjertig, sen til vrede og rig på troskab; han kan fortryde ulykken."

Jer. 31,18-19: "Lad mig vende om, så jeg vender om, for du er Herren min Gud. Når jeg vender om, angrer jeg; når jeg kommer til fornuft, slår jeg mig på hoften, for jeg fyldes af skam, jeg bærer min ungdoms skændsel."

Sl. 119,59: "Jeg har gennemtænkt mine veje, og jeg vil rette mine skridt efter dine formaninger."

Sp. 91: Vil alle, der udadtil bekender lydighed mod evangeliet, undgå Gud vrede over deres synd?

Svar: Ikke alle, som udadtil bekender lydighed mod evangeliet, men kun de, som holder ud i tro og hellighed til enden, vil blive frelst.

Matt. 7,21: "Ikke enhver, som siger: Herre, Herre! til mig, skal komme ind i Himmeriget, men kun den der gør min himmelske faders vilje."

1. Pet. 1,5: "Som af Guds magt ved troen bevares til en frelse, der holdes rede til at åbenbares i den sidste tid."

Hebr. 12,14: "Stræb efter fred med alle og efter den helligelse, uden hvilken ingen kan se Herren."

Sp. 92: Hvem vil så holde ud i tro og hellighed til enden og blive frelst?

Svar: Alle sande troende bliver bevaret af Guds magt på grund af hans evige rådslutning, hans uforanderlige kærlighed, Kristi forbøn og Åndens og Guds Ords forbliven i dem. De er blevet givet enhver åndelig velsignelse i Kristus og vil derfor helt sikkert holde ud i tro og hellighed til enden og blive frelst.

Rom. 8,28-30: "Vi ved, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud, og som efter hans beslutning er kaldet. For dem, han forud har kendt, har han også forud bestemt til at formes efter sin søns billede, så at han er den førstefødte blandt mange brødre. Og dem, som han forud har bestemt, har han også kaldet, og dem, han har kaldet, har han også gjort retfærdige, og dem, han har gjort retfærdige, har han også herliggjort."

Hebr. 7,25: "Derfor kan han også helt og fuldt frelse dem, som kommer til Gud ved ham, fordi han altid lever og vil gå i forbøn for dem."

Joh. 14,16: "Jeg vil bede Faderen, og han vil give jer en anden talsmand, som skal være hos jer til evig tid."

Joh. 10,28-29: "Jeg giver dem evigt liv, og de skal aldrig i evighed gå fortabt, og ingen skal rive dem ud af min hånd. Det, min fader har givet mig, er større end alt andet, og ingen kan rive det ud

af min faders hånd.”

1. Pet. 1,5: ”Som af Guds magt ved troen bevares til en frelse, der holdes rede til at åbenbares i den sidste tid.”

Ef. 1,3: ”Lovet være Gud, vor Herre Jesu Kristi fader, som i Kristus har velsignet os med al himlens åndelige velsignelse.”

1. Kor. 1,8-9: ”Han vil også grundfæste jer til det sidste, så I ikke kan anklages på vor Herre Jesu Kristi dag. Trofast er Gud, som kaldte jer til fællesskab med sin søn, Jesus Kristus, vor Herre.”

Fil. 1,6: ”I tillid til, at han, som har begyndt sin gode gerning i jer, vil fuldføre den indtil Kristi Jesu dag.”

Sp. 93: Hvad er de ydre og sædvanlige nådemidler, hvorved Gud bevarer sine udvalgte og giver dem velsignelserne ved forløsningen i Kristus?

Svar: De ydre og sædvanlige nådemidler, hvorved Gud bevarer sine udvalgte og giver dem velsignelser ved forløsningen i Kristus, er, Ordet, sakramenterne og bønnerne, som Gud gør virkningsfulde til frelse for de udvalgte.

Matt. 28, 19-20: ”Idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer.”

ApG. 2,41: ”De, som tog imod hans ord, blev døbt.” v. 42: ”De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne.”

Sp. 94: Hvordan bliver Ordet virkningsfuldt til frelse?

Svar: Guds Ånd gør læsningen, men især forkyndelsen af Ordet, til et virkningsfuldt middel til synderes overbevisning og omvendelse og til deres opbyggelse i hellighed og trøst gennem troen til frelse.

2. Tim. 3,15: ”Og fra barnsben kender du De hellige Skrifter, der kan give dig visdom til frelse ved troen på Kristus Jesus.”

1. Thess. 1,6: ”I efterlignede os, og Herren, og I tog under stor trængsel imod ordet, glade i Helligånden.”

Rom. 1,16: ”For jeg skammer mig ikke ved evangeliet; det er Guds kraft til frelse for enhver, som tror.”

Sp. 95: Hvordan bør Ordet læses og høres, for at det kan blive virkningsfuldt til frelse?

Svar: For at Ordet kan blive virkningsfuldt til frelse, må vi lytte til det med omhu, forberedelse og bøn, modtage det i tro og kærlighed, gemme det i vore hjerter og praktisere det i vore liv.

Ordsp. 8,34: ”Lykkeligt det menneske, der hører på mig, så han dag efter dag vågner ved mine døre og holder vagt ved mine dørstolper.”

1. Pet. 2,1-2: ”Derfor skal I aflægge al ondskab og al svig og hykleri og misundelse og enhver bagtalelse og som nyfødte børn hige efter ordets rene mælk, for at I ved den kan vokse op til frelse.”

Sl. 119,18: ”Luk mine øjne op, så jeg kan iagttage underne i din lov.”

Hebr. 4,2: "Men de havde ikke gavn af at høre ordet, fordi de ikke modtog det i tro, da de hørte det."

2. Thess. 2,10: "Fordi de ikke har taget imod kærlighed til sandheden, så de kunne blive frelst."

Sl. 119,11: "Jeg gemmer dit ord i mit hjerte, for ikke at synde mod dig."

Jak. 1,25: "Men den, der fordyber sig i frihedens fuldkomne lov og bliver ved den og ikke er en glemsom hører, men en gerningens gør, han skal være salig ved det, han gør."

Sp. 96: Hvad er et sakramente under den nye pagt?

Svar: Et sakramente under den nye pagt er et helligt ritual indstiftet af Jesus Kristus, hvori Kristus og den nye pagts velsignelser ved synlige tegn er fremstillet, beseglet og anvendt på troende mennesker.

1. Kor. 11,23-26: "For jeg har modtaget fra Herren og også overleveret til jer, at Herren Jesus i den nat, da han blev forrådt, tog et brød, takkede, brød det og sagde: "Dette er mit legeme, som gives for jer; gør dette til ihukommelse af mig!" Ligeså tog han også bægeret efter måltidet og sagde: "Dette bæger er den nye pagt ved mit blod; gør dette, hver gang I drikker det, til ihukommelse af mig!" For hver gang I spiser dette brød og drikker bægeret, forkynder I Herrens død, indtil han kommer."

Sp. 97: Hvad er sakramenterne under den nye pagt?

Svar: Sakramenterne under den nye pagt er dåb og Herrens måltid.

Matt. 28,19: "Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn."

1. Kor. 11,23-25: "For jeg har modtaget fra Herren og også overleveret til jer..."

Sp. 98: Hvorledes bliver dåb og Herrens måltid virkningsfulde midler til frelse?

Svar: Dåb og Herrens måltid bliver virkningsfulde midler til frelse, ikke ved nogen kraft i dem, eller i ham der forvalter dem, men kun ved Kristi velsignelse og hans Ånds gerning i de mennesker, som ved tro modtager dem.

1. Kor. 3,6-7: "Hvad er da Apollos? Og hvad er Paulus? Tjenere, ved hvem I kom til tro, og hver for sig tjente vi med den gave, Herren gav. Jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav vækst, så hverken den, der planter, eller den, der vander, er noget, men det er Gud, som giver vækst."

1. Peter. 3,21: "Det vand er et billede på den dåb, som nu frelser jer; ikke en fjernelse af legemets snavs, men en god samvittigheds pagt med Gud, ved Jesu Kristi opstandelse."

Sp. 99: Hvad er dåb?

Svar: Dåb er et sakramente under den nye pagt indstiftet af Jesus Kristus; den er et tegn for det døbte menneske på dets fællesskab med Kristus i hans død, begravelse og opstandelse, et tegn på dets indpodning på Kristus, et tegn på syndernes forladelse og et tegn på dets overgivelse til Gud ved Jesus Kristus for at leve et nyt liv.

Matt. 28,19: "Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn."

Rom. 6,3-4: "Eller ved I ikke, at alle vi, som er blevet døbt til Kristus Jesus, er døbt til hans død? Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv."

Kol. 2,12: "I blev begravet sammen med ham i dåben, og i den blev I også oprejst sammen med ham ved troen på Guds kraft, der oprejste ham fra de døde."

Gal. 3,26-27: "For I er alle Guds børn ved troen, i Kristus Jesus. Alle I, der er døbt til Kristus, har jo ikklædt jer Kristus."

Sp. 100: Hvem bør dåben forvaltes til?

Svar: Dåben bør forvaltes til alle, som troværdigt bekender omvendelse til Gud, tro på og lydighed mod vor Herre Jesus Kristus, og til ingen anden.

ApG. 2,38: "Peter svarede: "Omvend jer og lad jer alle døbe i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave." v. 41: "De, som tog imod hans ord, blev døbt, og den dag blev der føjet næsten tre tusind mennesker til."

Mark. 16,16: "Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes."

ApG. 8,12: "Men da de nu troede Filip, der forkyndte evangeliet om Guds rige og om Jesu Kristi navn, lod de sig døbe, både mænd og kvinder."

Sp. 101: Skal bekendende kristnes spædbørn døbes?

Svar: Bekendende kristnes spædbørn skal ikke døbes, fordi der hverken er et påbud eller et eksempel i Bibelen, ej heller sikre følgeslutninger fra den om at døbe sådanne.

5. Mos. 13,1: "Alt det, jeg befaler jer, skal I omhyggeligt gøre. Du må ikke føje noget til og heller ikke trække noget fra."

ApG. 8,12: "Men da de nu troede Filip, der forkyndte evangeliet om Guds rige og om Jesu Kristi navn, lod de sig døbe, både mænd og kvinder."

ApG. 10,46-48: "Da tog Peter til orde: "Mon nogen kan hindre disse mennesker i at blive døbt med vand, når de har fået Helligånden ligesom vi?" Han befalede da, at de skulle døbes i Jesu Kristi navn."

Sp. 102: Hvorledes forvaltes dåb ret?

Svar: Dåb forvaltes ret ved neddykning, dvs. ved at nedsænke hele den troendes legeme i vand, i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn, efter Kristi indstiftelse og apostlenes skik, og ikke ved bestænkelse eller overøsning med vand efter menneskers tradition.

Matt. 3,16: "Men da Jesus var døbt, steg han straks op fra vandet."

Joh. 3,23: "Også Johannes døbte, i Ænon ved Salem, for dér var der meget vand, og folk kom og

blev døbt."

ApG. 8,38-39: "De gik begge ned i vandet, både Filip og hofmanden, og Filip døbte ham. Men da de kom op ad vandet, bortrykkede Herrens ånd Filip."

Sp.103: Hvad er Herrens måltid?

Svar: Herrens måltid er et sakramente under den nye pagt, hvori hans død forkyndes ved at give og modtage brød og vintræets frugt efter Kristi forordning. Værdige modtagere bliver ikke legemligt eller fysisk, men ved tro delagtige i hans legeme og blod og i alle hans velsignelser til åndelig næring og vækst i nåde.

1. Kor. 11,23-26: "For jeg har modtaget fra Herren og også overleveret til jer, at Herren Jesus i den nat, da han blev forrådt, tog et brød, takkede, brød det og sagde: "Dette er mit legeme, som gives for jer; gør dette til ihukommelse af mig!" Ligeså tog han også bægeret efter måltidet og sagde: "Dette bæger er den nye pagt ved mit blod; gør dette, hver gang I drikker det, til ihukommelse af mig!" For hver gang I spiser dette brød og drikker bægeret, forkynder I Herrens død, indtil han kommer."

1. Kor. 10,16: "Velsignelsens bæger, som vi velsigner, er det ikke fællesskab med Kristi blod? Brødet, som vi bryder, er det ikke fællesskab med Kristi legeme?"

Sp. 104: Hvad kræves for at modtage Herrens måltid værdigt?

Svar: For at modtage Herrens måltid værdigt kræves, at vi prøver os selv, om vi agter på Herrens legeme, om vor tro får sin føde i ham, om vi angrer vore synder og om vi stræber efter ny lydighed, så vi ikke ved at komme uværdigt til Herrens måltid spiser og drikker os en dom til.

1. Kor. 11,28-29: "Enhver skal prøve sig selv, og så spise af brødet og drikke af bægeret. For den, der spiser og drikker uden at agte på legemet, spiser og drikker sig en dom til."

2. Kor. 13,5: "Ransag jer selv, om I er i troen! Prøv jer selv! Ved I ikke, at Jesus Kristus er i jer? Ellers står I ikke prøve."

1. Kor. 11,31: "Hvis vi agtede på os selv, ville vi ikke blive dømt."

1. Kor. 5,7-8: "Rens den gamle surdej ud, for at I kan være en ny dej. I er jo usyret brød, for også vort påskelam er slagtet, Kristus. Lad os derfor fejre festen, ikke med gammel surdej, ikke med en slet og ond surdej, men med rene og sande usyrede brød."

Sp. 105: Hvad er bøn?

Svar: Bøn er fremlæggelse af vore ønsker for Gud for sådanne ting som er i overensstemmelse med hans vilje, i Kristi navn, med bekendelse af vore synder og taknemmelighed påskønnelse af hans nåde.

Sl. 62,9: "Stol altid på ham, du folk, udøs jeres hjerte for ham, Gud er vor tilflugt."

1. Joh. 5,14: "Og dette er den frimodighed, vi har over for ham: at hvis vi beder om noget, som er efter hans vilje, hører han os."

Joh. 16,23: "Beder I Faderen om noget i mit navn, skal han give jer det."

Dan. 9,4: "Jeg bad til Herren min Gud og bekendte."

Fil. 4,6: "Vær ikke bekymrede for noget, men bring i alle forhold jeres ønsker frem for Gud i bøn og påkaldelse med tak."

Sp. 106: Hvilken vejledning har Gud givet os for vor bøn?

Svar: Hele Guds ord er en vejledning i bøn, men en særlig plads indtager den bøn, Kristus lærte sine disciple, sædvanligvis kaldt Fadervor.

1. Joh. 5,14: "Og dette er den frimodighed, vi har over for ham: at hvis vi beder om noget, som er efter hans vilje, hører han os."

Matt. 6,9: "Derfor skal I bede således: Vor Fader, du som er i himlene! Helliget blive dit navn, komme dit rige..."

Sp. 107: Hvad lærer forordet til Fadervor os?

Svar: Forordet til Fadervor, som er *Vor Fader, du som er i himlene*, lærer os at nærme os Gud med al hellig ærbødighed og tillid som børn til en far, der kan og vil hjælpe os, og at vi skal bede med og for andre.

Es. 64,8: "Vær ikke så vred, Herre, og husk ikke synden for evigt! Se til os alle, vi er dit folk."

Luk. 11,13: "Når da I, som er onde, kan give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke Faderen i himlen give Helligånden til dem, der beder ham!"

Rom. 8,15: "I har jo ikke fået en ånd, som giver trællekår, så I atter skulle leve i frygt, men I har fået den ånd, som giver barnekår, og i den råber vi: Abba, Fader!"

Ef. 6,18: "Under stadig bøn og anråbelse skal I altid bede i Ånden og holde jer vågne til det og altid være udholdende i forbøn for alle de hellige."

Sp. 108: Hvad bede vi om i den første bøn?

Svar: I den første bøn, som er *Helliget blive dit navn*, beder vi om, at Gud vil gøre os og andre i stand til at herliggøre ham i alt, og at han vil styre alt til sin egen ære.

Sl. 67, 2-4: "Gud være os nådig og velsigne os, han lade sit ansigt lyse over os, så din vej kendes på jorden og din frelse blandt alle folkene. Folkene skal takke dig, Gud, alle folkene skal takke dig."

Rom. 11,36: "Thi fra ham og ved ham og til ham er alle ting. Ham være ære til evig tid! Amen."

Sp. 109: Hvad beder vi om i den anden bøn?

Svar: I den anden bøn, som er *Komme dit rige* beder vi om, at Satans rige må blive ødelagt, at nåderiget må gøre fremskridt, at vi og andre bliver bragt ind i det og bevaret i det, og at herlighedsriget snart må komme.

Sl. 68,2: "Gud rejser sig, hans fjender spredes, og hans modstandere flygter for ham."

Sl. 51,20: "Gør i din nåde godt mod Zion, opbyg Jerusalems mure!"

2. Thess. 3,1: *"I øvrigt, brødre, bed for os om, at Herrens ord må få frit løb og æres, som det allerede sker hos jer."*

Rom. 10,1: *"Brødre, af hele mit hjerte ønsker jeg og beder til Gud om, at de må frelses."*

Åben. 22,20: *"Han, der vidner om dette, siger: "Ja, jeg kommer snart." Amen, kom, Herre Jesus!"*

Sp. 110: Hvad beder vi om i den tredje bøn?

Svar: I den tredje bøn, som er: *Ske din vilje på jorden, som den sker i himmelen*, beder vi om, at Gud ved sin nåde vil gøre os i stand til og villige til at kende, adlyde og underordne os under hans vilje i alt, ligesom englene gør det i himlen.

Sl. 119, 34-36: *"Giv mig indsigt, så jeg overholder din lov og holder den af hele mit hjerte. Før mig ad den sti, du befaler, for den holder jeg af. Vend mit hjerte til dine formaninger og ikke til vinding!"*

ApG. 21,14: *"Da han ikke kunne overtales, blev vi rolige og sagde: "Herrens vilje ske!"*

Sl. 103,20: *"Pris Herren, I hans engle, I stærke krigere, der udfører hans befaling." v. 22: "Pris Herren, alle hans skaberværker overalt i hans rige. Min sjæl, pris Herren."*

Sp. 111: Hvad beder vi om i den fjerde bøn?

Svar: I den fjerde bøn, som er *Giv os i dag vort daglige brød*, beder vi om, at vi må modtage en passende del af dette livs goder og at vi må nyde hans velsignelse med dem.

Ordsp. 30,8: *"Hold løgn og løgneord borte fra mig! Giv mig hverken armod eller rigdom, men giv mig det at spise, der tilkommer mig."*

1. Tim 4,4-5: *"For alt, hvad Gud har skabt, er godt og skal ikke forkastes, når man tager imod det med tak; for det helliges ved Guds ord og ved bøn."*

Sp. 112: Hvad beder vi om i den femte bøn?

Svar: I den femte bøn, som er *Og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere*, beder vi om, at Gud for Kristi skyld vil tilgive alle vore synder. Dette tilskyndes vi til at bede om, da vi ved hans nåde er i stand til af hjertet at tilgive andre.

Sl. 51,3: *"Gud, vær mig nådig i din godhed, udslet mine overtrædelser i din store barmhjertighed!"*

Matt. 6,14: *"For tilgiver I mennesker deres overtrædelser, vil jeres himmelske fader også tilgive jer."*

Matt.18,35: *"Sådan vil også min himmelske fader gøre med hver eneste af jer, der ikke af hjertet tilgiver sin broder."*

Sp. 113: Hvad beder vi om i den sjette bøn?

Svar: I den sjette bøn, som er *Led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde*, beder vi om, at Gud enten vil bevare os fra at blive fristet til at synde eller bistå og udfri os, når vi fristes.

Matt. 26,41: "Våg, og bed om ikke at falde i fristelse. Ånden er rede, men kødet er skrøbeligt."

Sl. 119,133: "Styr mine skridt ved dit ord, lad ingen uret få magten over mig!"

Sl. 51,12: "Skab et rent hjerte i mig, Gud, giv mig på ny en fast ånd!" v. 14: "Lad mig atter frydes over din frelse, styrk mig med en villig ånd!"

Sp. 114: Hvad lærer afslutningen på Fadervor os?

Svar: Afslutningen på Fadervor, som er *For dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen*, lærer os at modtage opmuntring i bøn fra Gud alene og at prise ham i vore bønner, idet vi tilskriver ham herredømme, magt og ære. Og som vidnesbyrd om vort ønske og vor vished om bønnehørelse, siger vi Amen.

Dan. 9,18-19: "Det er ikke vore retfærdige gerninger, der får os til at trygle dig, men din store barmhjertighed. Herre, hør! Herre, tilgiv! Herre, lyt og grib ind uden tøven! Gør det for din egen skyld, min Gud!"

1. Krøn. 29,11: "Din er storheden, magten, herligheden, glansen og pragten, Herre, ja alt i himlen og på jorden; dit er riget." v. 13: "Så takker vi dig nu, vor Gud, og lovpriser dit herlige navn."

Åben. 22,20: "Amen, kom, Herre Jesus!"